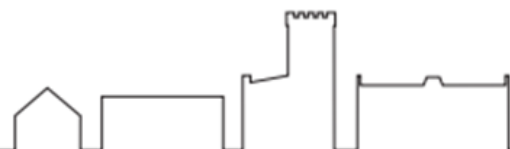

Årsredovisning 2025

Utbildningsnämnden

Innehållsförteckning

INLEDNING	1
NÄMNDENS ANSVAR	1
HÄNDELSE AV VÄSENTLIG BETYDELSE	1
MÅLUPPFYLLELSE	2
SAMMANSTÄLLNING AV MÅLUPPFYLLELSE	3
HÖG KVALITET	3
STOR VALFRIHET	6
STRATEGIOMRÅDE – HÖG ATTRAKTIVITET	6
HÖG EFFEKTIVITET	6
HÅLLBAR UTVECKLING	8
PERSONAL	9
EKONOMI	9
DRIFTRÉDOVISNING	10
KOSTNADER FÖRDELADE PÅ KOSTNADSSLAG	10
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	11
VOLYMER	13
INVESTERINGSRÉDOVISNING	14
RISKER	14
BILAGA	16
PRESTATIONER OCH NYCKELTAL	16
VERKSAMHETSUPPFÖLJNING	16

Inledning

Avsnittet redogör för övergripande slutsatser gällande mål, ekonomi och arbetet mot välfärdsbrottslighet.

Danderyds verksamheter fortsätter att erbjuda utbildning av hög kvalitet. Vårdnadshavare och elever är, både över tid och i jämförelse med liknande kommuner, nöjda med förskole- och skolverksamheterna som erbjuds i kommunen. Elever och vårdnadshavare anser i stor utsträckning att de får tillräckligt med stöd och stimulans i sin utbildning samt att barn och elever är trygga i förskola och skola.

För år 2025 redovisar nämnden en positiv avvikelse mot budget med 25,2 miljoner kronor vilket motsvarar 2 procent av budgeterade nettokostnader. 24,8 miljoner kronor av avvikelsen avser utbildningsnämndens hemkommunansvar och beror främst på 121 färre folkbokförda barn och elever än budgeterat, vilket leder till att hemkommunen får lägre kostnader för utbetald peng. Det lägre barn- och elevantalet till trots, har kommunens förskolor och skolor i egen regi levererat en ekonomi i balans och egen regi redovisar för helåret en positiv avvikelse mot budget med 0,4 miljoner kronor.

Utbildningsnämnden ansvarar för arbetet mot välfärdsbrottslighet inom förskola och skola. Under 2025 genomförde verksamheterna registerkontroll (belastningsregisterutdrag) vid nyanställning av personal, referenstagning samt kontroller av examensintyg. Detta för att säkerställa att all personal är lämplig och har rätt typ av utbildning för uppdraget. En annan åtgärd för att motverka välfärdsbrottslighet kan kopplas till utbildningsnämndens uppdrag som tillsynsmyndighet av fristående förskolor. Här genomfördes ägar- och ledningsprövning vid ordinarie tillsyn av fristående förskolor och vid ägarbyte av förskolor i kommunen.

Nämndens ansvar

Avsnittet redogör övergripande för nämndens ansvar och verksamhet.

Utbildningsnämnden är ansvarig för den kommunala verksamheten med drift- och huvudmannauppgifter inom förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola samt elevhälsa i kommunal regi. Utbildningsnämnden är även ansvarig för Mörby ungdomsmottagning, öppen förskola, enheten för flerspråkighet samt vuxenutbildning genom kommunsamarbetet Kunskapscentrum nordost (KCNO).

Utbildningsnämnden ansvarar i enlighet med skollagen också för bland annat resursfördelning, bidrag för skolskjuts och särskilt stöd, myndighetsutövning i enlighet med skollagen gällande skolplikt och kommunalt aktivitetsansvar samt godkännande och tillsyn av fristående förskolor.

Utbildningsnämnden, och dess verksamheter, ska förhålla sig till en rad statliga styrdokument utöver de kommunala styrdokument. Exempel på dessa är bland annat skollagen, läroplanerna för de olika skolformerna, barnkonventionen, förvaltningslagen och offentlighets- och sekretesslagen.

Händelser av väsentlig betydelse

Avsnittet redogör för händelser som inte är normalt förekommande eller händelser som på annat sätt påverkar verksamheten negativt eller positivt.

- Under 2025 har kommunens elevantal fortsatt att sjunka, i enlighet med tidigare år. Avvikelsen mot den befolkningsprognos som användes vid budget har varit mindre än föregående år men skapar fortsatt överskott på hemkommunens volymrelaterade kostnader.
- Under året har en ny skolchef för grundskola och gymnasium samt en ny administrativ chef tillträtt.
- Kommunikationsverktyget Cosafe har implementerats, för en bättre möjlighet att samordna och leda under krisarbete. Tjänsten samordnare lokalfrågor har under året utökats med samordningsansvar för beredskap och säkerhet.
- Innan sommaren fick förvaltningen information om att det på 1930-talet funnits en handelsträdgård på en del av det markområde där Borgens förskola idag ligger. Provtagningar på jordskikt gjordes och efter analys visades spår av bekämpningsmedel. Under augusti genomfördes sanering samt utbyte av jord och marken återställdes. Verksamheten kunde sedan återgå till vistelse på hela gården.
- 1 juli implementerades en ny läroplan (GY25) för svensk gymnasieskola och vuxenutbildning. Den nya läroplanen innebär bland annat att tidigare kursbetyg ersätts med nya ämnesbetyg där elever får betyg på olika nivåer inom ett ämne. Reformen innebär en övergång till sammanhållna ämnen, nya programstrukturer och nya examensmål.
- Från och med juli 2025 är det lag i Sverige att alla elever ska ha tillgång till ett bemannat skolbibliotek. Några grundskolor har till följd av det nya lagkravet behövt förstärka bemanning och kompetens.
- Under 2025 färdigställdes renoveringen av skolbyggnaden Eneby som är en del av Enebybergs skola samt de delar av Danderyds gymnasium som har byggts om med nyrustade salar för framtiden.
- Danderyds förskolor i egen regi deltar under åren 2025–2027 i ett FoU-program, en samverkan mellan elva kommunala huvudmän samt Ifous (fristående forskningsinstitut).

Måluppfyllelse

Avsnittet redogör för nämndens måluppfyllelse samt tillhörande indikatorer och aktiviteter. Målen är fördelade under strategiområden som målen är kopplade till. Måluppfyllelsens bedömning är en kvalitativ sammanvägd bedömning av resultatet på indikatorer, aktiviteter eller andra faktorer med koppling till målet.

Sammanställning av måluppfyllelse

Bedömning	Uppfylls ●	Uppfylls delvis ◆	Uppfylls ej ■	Saknar prognos —
Antal	3	4	0	0

Hög kvalitet

Alla barn och elever i Danderyds verksamheter ges, utifrån sina individuella förutsättningar, stöd och stimulans för att nå så långt som möjligt i sin utbildning

Bedömning för målet: ◆		
Indikator	Mål	Utfall
Förskola: Mitt barn får det stöd och den hjälp som behövs.	100%	96 % (◆)
Förskola: Verksamheten är stimulerande för mitt barn.	100%	97 % (◆)
Skola åk 8: Tycker du att du får den hjälp du behöver från skolan att klara skolarbetet?	100%	75 % (◆)
Skola åk 8: Tycker du att du får tillräckliga utmaningar i skolarbetet?	100%	82 % (◆)
Skola åk 2 (gym): Tycker du att du får den hjälp du behöver från skolan att klara skolarbetet?	100%	64 % (■)
Aktivitet	Utfall	
Förskolan deltar i läslýftet.	Genomförd	
Förskolan deltar i FoU-programmet "Förskolebarnens förändrade kunnande".	Pågående	
Skolan arbetar med "Bedömning för ett hållbart lärande" (Kunskapsöversikt utgiven av Skolverket).	Pågående	
Skolan (gymnasieskolan) arbetar i projekt för att organisera elevhälsan i förhållande till elevgrupper.	Pågående	

Förskolornas resultat visar att vårdnadshavare i Danderyd är mycket nöjda:

- 96 procent anser att barnen får det stöd och den hjälp de behöver.
- 97 procent tycker att förskolan erbjuder en stimulerande verksamhet.

Danderyds förskolor har haft höga resultat på dessa områden under lång tid. Det tyder på stabilitet och kontinuitet i verksamheten för de yngsta barnen.

Även eleverna i grundskolan är i stor utsträckning nöjda med det stöd de får:

- 75 procent av eleverna i årskurs 8 tycker att de får hjälp när de behöver det – en ökning från 72 procent i 2023 års skolenkät. På riksnivå ligger motsvarande siffra på 64 procent.

När det gäller elever som behöver extra utmaningar har resultaten förbättrats:

- 82 procent av Danderyds elever i årskurs 8 tycker att de får tillräckliga utmaningar i skolarbetet – en ökning med ungefär 6 procentenheter jämfört med exempelvis 2023. Det är också bättre än rikssnittet (67 procent) och genomsnittet i Täby, Nacka och Lidingö (72 procent).

ÅRSREDOVISNING

Även om det är svårt att nå 100 procent i dessa indikatorer, är det fortfarande målet i Danderyds förskolor och skolor. Med en hög andel behöriga lärare och barn samt elever med goda socioekonomiska förutsättningar finns en hög ambitionsnivå. Resultaten för 2025 visar också på god måluppfyllelse, både för året och över tid. Det finns dock fortfarande områden att utveckla – till exempel, men inte bara, inom gymnasieskolan. Därför bedöms målet sammantaget sett vara delvis uppfyllt.

Alla barn och elever i Danderyds verksamheter är trygga och mår bra i förskolan och skolan

Bedömning för målet: 		
Indikator	Mål	Utfall
Förskola: Mitt barn är tryggt i förskolan.	100 %	98 % ()
Förskola: Mitt barn trivs i förskolan.	100 %	97 % ()
Skola åk 5: Känner du dig trygg i skolan?	100 %	92 % ()
Skola åk 8: Känner du dig trygg i skolan?	100 %	87 % ()
Skola åk 2 (gym): Känner du dig trygg i skolan?	100 %	87 % ()
Aktivitet	Utfall	
Förskolan genomför trygghetsvandringar med barnen. Skolorna inventerar otrygga miljöer.	Genomförd	
Skolorna genomför en lokal trygghetsenkät.	Genomförd	
Skolorna arbetar med narkotikasök (hundar) på högstadieskolor och på Danderyds gymnasium.	Genomförd	
Skolan deltar i skolsociala team (EHT) - närvarostärkande arbete och samverkan med socialtjänsten.	Pågående	
Skolan medverkar i SSPF (Samverkan skola, socialtjänst, polis och fritid i Danderyds kommun).	Pågående	

Nästan alla vårdnadshavare i Danderyd tycker att deras barn är trygga och trivs i förskolan. Under de senaste fem åren har mellan 97 och 98 procent uttryckt detta, vilket visar på att förskolorna i Danderyd har ett stabilt och högt förtroende. Det finns inga aktuella nationella jämförelsedata, men tidigare enkäter inom samarbetet "Våga Visa" visade att andra Stockholmskommuner låg marginellt lägre (95–96 procent) vad gäller upplevd trygghet och trivsel i förskolan.

Även i skolan känner sig de flesta elever trygga:

- 92 procent av eleverna i årskurs 5 uppger att de känner sig trygga.
- I årskurs 8 och årskurs 2 på gymnasiet ligger siffran på 87 procent.

Jämfört med tidigare år är skillnaderna små, men på gymnasiet syns en viss förbättring. Danderyd ligger också över rikssnittet inom trygghet i skolan. I årskurs 5 är andelen trygga elever i Danderyd sex procentenheter högre än rikssnittet och i årskurs 8 är skillnaden sju procentenheter till Danderyds fördel.

Det finns dock en tydlig könsskillnad - pojkar känner sig oftare trygga i skolan än flickor. Det gäller i alla undersökta årskurser, både i Danderyd, i länet och nationellt. Den här skillnaden är dock inte ny utan hänger ihop med en bredare strukturell trend där flickor som grupp mår sämre än pojkar och uppvisar en högre grad av psykisk ohälsa. Inom gruppen pojkar och flickor finns dock stora individuella skillnader varför individperspektivet alltid ska beaktas.

Bildningsförvaltningen bedömer att målet delvis är uppnått. Förskolor och skolor i Danderyd arbetar aktivt med att förebygga kränkningar och stärka tryggheten vilket märks i de goda

ÅRSREDOVISNING

resultaten jämfört med andra kommuner. Men eftersom det fortfarande finns barn och elever som inte känner sig trygga, kan målet inte anses vara helt och hållet uppfyllt.

Att nå 100 procent trygghet är ett högt mål – men det är också ytterst viktigt. Verksamheterna fortsätter därför att arbeta målmedvetet för att alla barn och elever ska känna sig trygga.

Danderyds elever har Sveriges högsta kunskapsresultat med avseende på betyg och nationella prov

Bedömning för målet: ●		
Indikator	Mål	Utfall
Åk 6: Elever med godkända betyg (A-E) i samtliga ämnen.	100 %	91,9 % (●)
Åk 9: Andel gymnasiebehöriga elever.	100 %	96,8 % (●)
Åk 9: Genomsnittligt meritvärde.	279	278,9 (●)
Åk 9: Andel elever med godkända betyg (A-E) i samtliga ämnen.	100 %	93,4 % (●)
Gymnasiet: Andel elever med examen efter tre år/fyra år.	100 %	89,2 % (●)
Aktivitet	Utfall	
Inga aktiviteter kopplade till målet.	—	

För att kunna jämföra Sveriges 290 kommuner har en uträkning gjorts på följande vis:

För varje enskild indikator (se ovan) har en rankinglista – en standardisering – tagits fram. Högst upp på listan kommer de kommuner med bäst värde i respektive indikator och vice versa. Därefter räknas kommunernas genomsnittliga listplacering fram – en indexering – baserat på de olika placeringarna på rankinglistorna. Den kommunen med lägst genomsnittligt indexvärde blir den kommun med sammanvägt högst kunskapsresultat i Sverige. Notera att samtliga indikatorer är absoluta värden – det görs alltså ingen korrigering för socioekonomiska faktorer.

Sammanvägning av Sveriges högsta kunskapsresultat per kommun		
Placering	Kommun	Indexvärde
1	Danderyd	2,25
1	Lomma	2,25
3	Lidingö	4,00
4	Nacka	6,00
5	Vellinge	6,00
6	Vaxholm	8,75
7	Täby	9,75
8	Sollentuna	13,50
9	Kävlinge	20,00

Föregående läsår – 2023/24 – hade Danderyd Sveriges högsta kunskapsresultat per kommun. Som framgår av tabellen ovan har Danderyd 2024/25 tillsammans med Lomma Sveriges högsta kunskapsresultat per kommun även detta år. Danderyds kommun har rikets högsta värde inom meritvärdet (åk 9) och rikets näst högsta värde inom andelen elever med A-E i samtliga ämnen i åk 6 och åk 9. Danderyd har den fjärde högsta andelen gymnasiebehöriga elever i åk 9. Vad gäller gymnasieexamen finns i skrivande stund inget aktuellt värde. Redovisat värde avser läsåret 2023/24.

Även om inte målvärdet för samtliga indikatorer är uppnådda hade Danderyds kommun tillsammans med Lomma 2025 Sveriges högsta kunskapsresultat vid en sammanvägning (indexering) – målet om att ha Sveriges högsta kunskapsresultat, baserat på 2025 års data anses därmed uppnått.

Stor valfrihet

I Danderyds kommun finns en stor valfrihet i utbudet av förskolor och skolor

Bedömning för målet: 		
Indikator	Mål	Utfall
Förskola: Andel barn som går på den förskola som vårdnadshavare vill.	97%	97 % ()
Förskola: Andel barn som är inskrivna i förskola.	93%	92,1 % ()
Förskola: Andel vårdnadshavare som anser att utbudet av förskolor ger en stor valfrihet.	100%	86 % ()
Skola: Andel vårdnadshavare/elever som får sitt förstahandsval i skolvalet.	100%	92 % ()
Aktivitet	Utfall	
Synkroniserat skolval och skolbyte via "Mitt skolval".	Genomförd	
Nya riktlinjer för skolval och skolbyte implementeras.	Genomförd	

97 procent av vårdnadshavarna anser att sitt barn går på den förskola man vill. Andelen har varit konstant de senaste fem åren vilket indikerar på stabilitet och hög grad av nöjdhet.

92,1 procent av barn i åldern 1–5 år är inskrivna på förskola i Danderyds kommun, en identisk andel i jämförelse med 2024. Detta är länets näst högsta andel, endast Vaxholm har en högre andel med 92,3 procent.

92 procent av vårdnadshavarna fick sina förstahandsval i skolvalet 2025. Denna andel är i nivå med 2024 års andel. Då det saknas officiell regional statistik för Stockholmskommunerna är dessvärre en jämförelse inte möjlig.

Av indikatorerna framgår att Danderyd inte bara ligger i länets och rikets toppskikt vad gäller andelen inskrivna barn på förskola utan nästan samtliga vårdnadshavare är nöjda med sitt barns förskola. Målet bedöms delvis uppfyllt. För att målet ska bedömas som helt uppfyllt behöver dock en högre andel vårdnadshavare än 86 procent anse att utbudet av förskolor och skolor är stort.

Strategiområde – Hög attraktivitet

Inga mål är kopplade till strategiområdet.

Hög effektivitet

De kommunala enheterna i Danderyd har balans mellan efterfrågan och utbud av platser i förskola och skola

Bedömning för målet: 		
Indikator	Mål	Utfall
Förskola: Beläggingsgrad (inskrivna barn/kapacitet).	90 %	95% ()
Grundskola: Beläggingsgrad (inskrivna elever/kapacitet).	90%	82% ()
Aktivitet	Utfall	
Inga aktiviteter kopplade till målet.	—	

För förskolan redovisas en beläggingsgrad på 95 procent för helåret 2025. Viss variation förekommer mellan enheterna, men bara en förskola avviker betydande. Altorp har en beläggingsgrad på 66 procent, vilket förklaras av att förskolan har en vilande avdelning med en kapacitet om 15 platser. För övriga enheter ligger beläggingsgraden mellan 88 och 106 procent.

ÅRSREDOVISNING

För grundskolan redovisas en beläggningsgrad på 82 procent för helåret 2025. Två skolor avviker signifikant från medelvärdet – Kevingskolan (50 procent) och Vasaskolan (42 procent). På Kevingskolan finns anpassad grundskola och de eleverna behöver större lokalyta per elev än en elev i grundskolan. Detsamma gäller för resursklassernas elever på Vasaskolan. Detta är dock bara en delförklaring till den lägre beläggningsgraden. För övriga enheter ligger beläggningsgraden mellan 83 och 103 procent. Grundskolorna kan sägas ha en överkapacitet av platser i förhållande till efterfrågan.

Sammantaget gör bildningsförvaltningen bedömningen att målet delvis har uppfyllts. För förskolans del har målet nåtts, men för skolans del återstår arbete innan målet kan sägas vara uppfyllt.

Utbildningsnämndens verksamheter (egenregi) i Danderyds kommun bedrivs kostnadseffektivt

Bedömning för målet: ●		
Indikator	Mål	Utfall
Antal och andel rektorsområden som håller budget.	Förskola 4/4	2/4 ■
	Skola 7/7	3/7
Antal skolor (F-6) med genomsnittlig klasstorlek på 23 elever eller fler.	8/8	5/8 ◆
Tallrikssvinn per gram och per ätande elev.	17	i.u. ●
Aktivitet	Utfall	
Implementerad ekonomistyrning ("ätgärdsrappa") och nyckeltalsjämförelse.	Genomförd	

Två av förskolans fyra rektorsområden redovisar en budget i balans. Altorps förskola har en vilande avdelning med 15 platser, vilket ger en lägre beläggningsgrad och följaktligen lägre intäkter. Även Sättra äng och Skogsglantan har haft ekonomiska utmaningar under året som bidragit till underskott för sina rektorsområden. Som helhet redovisar förskolorna i egen regi en budget i balans.

Tre av grundskolans sju rektorsområden redovisar en budget i balans. Västra Danderyd, Stocksund/Långäng och Ekebyskolan håller budget. Vasaskolan uppvisar en negativ avvikelse mot budget till följd av fortsatt låg beläggningsgrad och fick strukturstöd (omfördelning av medel inom egen regi) under 2025. Enebybergs skola har en negativ avvikelse till följd av omkostnader i samband med renovering. Även Fribergaskolan och Mörbyskolan har ett negativt resultat. Inför läsåret 2025/2026 har antalet klasser minskat på högstadieskolorna och anpassningen av kostnaderna har inte fått fullt genomslag. Som helhet redovisar grundskolorna i egen regi en budget i balans.

Inför läsåret 2025/2026 uppdaterades reglerna för skolvalet med syfte att uppnå en tydligare styrning för att så långt som möjligt undvika halvfulla klasser och nå målet om 23 elever per klass. Under 2025 implementerades även upplägget att alla grundskolor i egen regi har samma lokalhyra per elev. Detta är exempel på det arbete som ständigt pågår för att kostnadseffektivisera verksamheterna.

Även om inte alla enheter (förskola och skola) har en budget i balans så har verksamhetsområdena som helhet det. Av detta skäl gör bildningsförvaltningen en sammanvägd bedömning att målet har uppfyllts.

Hållbar utveckling

Danderyds kommun är en attraktiv arbetsgivare som ger förutsättningar för ett hållbart arbetsliv

Bedömning för målet: ●		
Indikator	Mål	Utfall
Indexvärde för HME (Hållbart medarbetarengagemang).	85	83 (●)
Totalfrånvaro ¹	<8%	5,3 % (●)
Lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1–9, kommunala skolor.	82%	85 % (●)
Heltidstjänster i förskolan med förskollärarlegitimation, kommunal regi.	35%	38 % (●)
Aktivitet	Utfall	
Inga aktiviteter kopplade till målet.		

För HME (Hållbart medarbetarengagemang) har utbildningsnämndens verksamheter ett indexvärde på 83 där skalan går från 0 till 100. Vid de fyra senaste mättillfällena har Danderyds resultat pendlat mellan 80 och 83. Då kommuner organiserar sina verksamheter på olika sätt är en rättvis kommunövergripande jämförelse inte möjligt. Med detta konstaterat går det dock att slå fast att länets genomsnittliga HME för grundskola och förskoleklass uppgår till 82 för 2024 års undersökning.

För indikatorerna om lärare och förskollärare med legitimation råder en eftersläpning av den officiella statistiken. Av detta skäl används data och statistik från 2024 i årsredovisningen.

Danderyds kommunala enheter har en ökande andel legitimerade förskollärare i jämförelse med 2023. Mellan åren 2023 och 2024 ökade andelen med sju procentenheter, från 31 procent till 38 procent. Noterbart är att andelen legitimerade förskollärare har haft en tendens att fluktuera de senaste åren. Till del kan detta förklaras med att det handlar om ett relativt lågt antal heltidstjänster, varje heltidstjänst väger cirka två procentenheter i statistiken.

Danderyds kommun har en något högre andel legitimerade förskollärare än länets genomsnitt. Noterbart här är dock att länets samtliga 26 kommuner har en lägre andel än rikets genomsnitt (43 procent), något som indikerar på att Stockholmsregionen åtminstone historiskt har haft svårt att nå upp till en efterfrågad andel av legitimerade förskollärare.

2024 ökade andelen legitimerade lärare (åk 1-9) i kommunala grundskolor i Danderyd. 85 procent av alla heltidsarbetande lärare i kommunala grundskolor hade lärarlegitimation och behörighet i undervisande ämne. Andelen är högst i länet och bland de tio högsta i hela riket. Sett över en längre tidsperiod (2016–2024) har Danderyds andel legitimerade och behöriga grundskollärare varit högre än snittet i riket och i länet.

Sammantaget går det att konstatera att Danderyd har en fortsatt hög andel legitimerade lärare i grundskolan (åk 1-9) och en andel legitimerade förskollärare som är högre än länssnittet. Danderyd når inte upp till målvärdet för HME-index (85) men då det ligger nära gränsvärdet gör bildningsförvaltningen en sammanvägd bedömning att det övergripande målet om att vara en attraktiv arbetsgivare har nåtts.

¹ Frånvaron omfattar samtliga verksamheter inom bildningsförvaltningens t o m 31 augusti. Data avser samtliga månadsavlönade medarbetare och kan komma att justeras i efterhand pga sena rapporteringar.

Personal

Avsnittet redogör för nämndens personalförhållanden.

	Antal anställda	Antal årsarbetare 2025	Antal årsarbetare 2024	Förändring
Månadsavlönade	861	808,36	798,79	9,6
Tillsvidareanställd månadsavlönad	762	724,34	737,77	-13,4
Visstidsanställd månadsavlönad	109	84,02	61,02	23,0

Med årsarbetare menas i detta fall summan av månadsavlönade medarbetares sysselsättningsgrad enligt avtal omräknat till heltider. Detta innebär exempelvis att en föräldraledig medarbetare och dess vikarie räknas som två årsarbetare trots att endast en av dem är på plats och arbetar. Det finns därför en viss grad av felmarginal att beakta i siffrorna.

Central förvaltning har 36 årsarbetare per 31 december 2025, vilket är en ökning med tio årsarbetare jämfört med föregående år. Skillnaden beror på en ökning av tre årsarbetare inom central elevhälsa samt sex årsarbetare till följd av centralisering av skol-IT.

Förskolorna i egen regi har 165 årsarbetare per 31 december 2025, vilket är två årsarbetare fler än föregående år.

Skolorna i egen regi har 596 årsarbetare per 31 december 2025, vilket är en minskning med tre årsarbetare jämfört med föregående år. Två av årsarbetarna är en följd av centralisering av skol-IT.

Övrig verksamhet egen regi har tolv årsarbetare per 31 december 2025, vilket är i nivå med föregående år.

Den totala sjukfrånvaron för utbildningsnämndens verksamheter ligger 2025 på 5,3 procent, vilket är marginellt lägre än föregående års siffra på 5,8 procent. Liksom tidigare år har sjukfrånvaron i förskolorna varit något högre än i övriga verksamheter. Siffran för 2025 är preliminär och kan komma att justeras något med anledning av viss fördröjning av sjukfrånvarorapporteringen.

Personalomsättning egen begäran har varit 6,2 procent under 2025, vilket är lägre än föregående år (9,3 procent).

Ekonomi

Avsnittet redogör för nämndens ekonomi.

För år 2025 redovisar nämnden en positiv avvikelse mot budget med 25,2 miljoner kronor vilket motsvarar 2 procent av budgeterade nettokostnader. Avvikelsen beror främst på en positiv avvikelse mot budget på 24,8 miljoner kronor för utbildningsnämndens hemkommunansvar. Främsta anledning är en avvikelse mot den befolkningsprognos som användes vid budgetering. Antalet folkbokförda barn och elever har under 2025 varit 121 färre än budgeterat. Det lägre barn- och elevantalet till trots, har kommunens förskolor och skolor i egen regi levererat en ekonomi i balans och egen regi redovisar för helåret en positiv avvikelse mot budget med 0,4 miljoner kronor.

Driftredovisning

Tabellen nedan visar nämndens intäkter och kostnader jämfört med budget och föregående år. Intäkter och kostnader inkluderar även interna transaktioner, främst i form av utbetald peng mellan utbildningsnämndens hemkommunansvar och förskolor/skolor i egen regi.

Mnkr	Budget 2025	Utfall 2025	Avvikelse	Avvikelse %	Utfall 2024
Intäkter	850,1	872,0	21,9	3%	847,9
Kostnader	-1 858,7	-1 855,4	3,3	0%	-1 793,8
Nettokostnader	-1 008,6	-983,4	25,2	2%	-945,8

Utbildningsnämndens intäkter för 2025 uppgår till 872,0 miljoner kronor, vilket är 21,9 miljoner kronor (3 procent) högre än budgeterat. Utbildningsnämndens hemkommunansvar redovisar 12,6 miljoner kronor högre intäkter än budgeterat, främst till följd av statsbidrag som ej var beslutade vid budgetering. Utbildningsnämndens verksamheter i egen regi redovisar 9,3 miljoner kronor högre intäkter än budgeterat, vilket även det främst avser statsbidrag.

Utbildningsnämndens kostnader för 2025 uppgår till 1 855,4 miljoner kronor, vilket är 3,3 miljoner kronor (mindre än 1 procent) lägre än budgeterat. Hemkommunens kostnader är 12,2 miljoner kronor lägre än budgeterat till följd av färre barn och elever. Utbildningsnämndens verksamheter i egen regi redovisar 8,9 miljoner kronor högre kostnader än budgeterat, vilket till stor del är kostnader till följd av de erhållna statsbidragen. För grundskolorna har även personalkostnader varit högre än budgeterat till följd av att de nya löneavtalen för Sveriges Lärare och Kommunal innebar en högre löneökning än budgeterat.

Kostnader fördelade på kostnadsslag

Utbildningsnämnden (mnkr)	Budget 2025	Utfall 2025	Avvikelse mnkr	Avvikelse %	Utfall 2024
Anslag	-34,5	-34,4	0,1	0%	-30,8
Volym	-974,1	-949,4	24,7	-3%	-916,8
Egen regi	0,0	0,4	0,4	n/a	1,8
Nettokostnader	-1 008,6	-983,4	25,2	-2%	-945,8

ÅRSREDOVISNING

Kostnadsslaget anslag består av kostnader för nämnd och förvaltning samt övrig verksamhet. Redovisat utfall för 2025 är en positiv avvikelse på 0,1 miljoner kronor, vilket är att betrakta som i nivå med budget.

Kostnadsslaget volym består till största del av utbetald peng för förskola, grundskola (inklusive fritidshem), gymnasium, anpassad grund- och gymnasieskola samt kostnader för vuxenutbildning. Även tilläggsbelopp och verksamhetsstöd för barn i behov av särskilt stöd samt kostnader för skolskjuts ingår i volym. Den positiva avvikelsen mot budget på 24,7 miljoner kronor för 2025 är främst en följd av 121 färre barn och elever än budgeterat.

Budgeten för kostnadsslaget egen regi består av intäkter och kostnader för de förskolor, skolor och övrig verksamhet som bedrivs av Danderyds kommun, samt central förvaltning egen regi. Redovisat utfall för helåret är en positiv avvikelse mot budget med 0,4 miljoner kronor.

Verksamhetens nettokostnader

Ansvar (mnkr)	Budget 2025	Utfall 2025	Avvikelse	Avvikelse %	Utfall 2024
Nämnd och förvaltning	-30,8	-30,7	0,1	0%	-27,3
Förskola	-203,2	-196,9	6,3	3%	-181,5
Grundskola	-560,5	-545,7	14,8	3%	-529,2
Gymnasium	-175,2	-174,6	0,6	0%	-175,9
Kommunal vuxenutbildning	-8,8	-7,4	1,4	16%	-7,0
Anpassad skola	-26,4	-24,8	1,6	6%	-23,2
Övrig verksamhet	-3,7	-3,7	0,0	0%	-3,5
Summa UN hemkommunansvar	-1 008,6	-983,8	24,8	2%	-947,6
Central förvaltning egen regi	0,0	0,0	0,0	n/a	0,0
Förskolor egen regi	0,0	0,2	0,2	n/a	0,0
Ungdom och skola egen regi	0,0	0,1	0,1	n/a	1,7
Övrig verksamhet egen regi	0,0	0,2	0,2	n/a	0,0
Summa UN egen regi	0,0	0,4	0,4	n/a	1,8
Summa Utbildningsnämnden	-1 008,6	-983,4	25,2	2%	-945,8

Nämnd och förvaltning (anslag)

Nämnd och förvaltning redovisar en positiv avvikelse mot budget med 0,1 miljoner kronor, vilket är att betrakta som i nivå med budget.

Förskola (volym)

Förskola redovisar en positiv avvikelse mot budget med 6,3 miljoner kronor vilket motsvarar 3 procent av budgeterade nettokostnader.

ÅRSREDOVISNING

Antal barn i förskolan har under året varit i genomsnitt 30 färre (2 procent) än budgeterat, vilket har resulterat i cirka 4,7 miljoner kronor lägre kostnader för utbetald peng. Resterande avvikelse på 1,6 miljoner kronor avser lägre kostnader för barn i behov av särskilt stöd och nyanlända barn.

Grundskola (volym)

Grundskola redovisar en positiv avvikelse mot budget med 14,8 miljoner kronor vilket motsvarar 3 procent av budgeterade nettokostnader.

Antal elever i grundskolan har under året varit i genomsnitt 78 färre (2 procent) än budgeterat, vilket har resulterat i cirka 8,2 miljoner kronor lägre kostnader för utbetald peng. Kostnader för nyanländresurs, studiehandledning och modersmål har varit 4,5 miljoner kronor lägre än budget medan särskilt stöd (inklusive skolskjuts) har varit 2,2 miljoner kronor högre än budget. Resterande överskott på 4,3 miljoner kronor är till största del ej budgeterade statsbidrag och högre övriga intäkter (främst avgifter för fritids).

Gymnasium (volym)

Gymnasium redovisar en positiv avvikelse mot budget med 0,6 miljoner kronor vilket motsvarar mindre än 1 procent av budgeterade nettokostnader.

Antal elever i gymnasium har under året varit i genomsnitt 10 färre (1 procent) än budgeterat, vilket har resulterat i 0,6 miljoner kronor lägre kostnader för utbetald peng. Kostnader för särskilt stöd är i nivå med budget.

Kommunal vuxenutbildning (volym)

Kommunal vuxenutbildning redovisar en positiv avvikelse mot budget med 1,4 miljoner kronor vilket motsvarar 16 procent av budgeterade nettokostnader. Främsta orsak är lägre kostnader för svenska för invandrare.

Anpassad skola (volym)

Anpassad grund- och gymnasieskola redovisar en positiv avvikelse mot budget med 1,6 miljoner kronor vilket motsvarar 6 procent av budgeterade nettokostnader.

Antalet elever har under året varit tre färre än budgeterat vilket har resulterat i 0,2 miljoner kronor lägre kostnader för utbetald peng. Pengnivåerna för anpassad grundskola skiljer stort mellan olika behovsgrupper och kostnad per elev kan med anledning av det vara svår att budgetera.

Kostnaderna för skolskjuts har under året varit 1,4 miljoner kronor lägre än budget.

Övrig verksamhet (anslag)

Redovisat utfall för övrig verksamhet är i linje med budget.

Central förvaltning egen regi

Redovisat utfall för central förvaltning egen regi är i linje med budget.

Förskolor egen regi

Redovisat utfall för förskolor i egen regi är en positiv avvikelse mot budget med 0,2 miljoner kronor, vilket är att betrakta som i linje med budget. Det förekommer dock variationer i det ekonomiska resultatet mellan förskolor/rektorsområden. Altorp erhåller strukturstöd (omfördelning av medel inom förskolorna i egen regi) för att kompensera för låg beläggningsgrad till följd av en vilande avdelning. Även Skogsgläntan och Sättra äng har negativa resultat som medfört att två rektorsområden inte når budget. Övriga rektorsområden har ett positivt resultat eller en budget i balans för 2025.

Förskolornas intäkter under 2025 avviker negativt mot budget med 2,4 miljoner kronor, vilket främst beror på att antalet inskrivna barn under året har varit något lägre än budgeterat. Underskottet av intäkter reduceras av lägre kostnader än budgeterat, 1,6 miljoner kronor lägre personalkostnader samt 1,0 miljoner kronor lägre övriga verksamhetskostnader.

Ungdom och skola egen regi

Skolorna i egen regi redovisar en positiv avvikelse mot budget med 0,1 miljoner kronor. Det ekonomiska resultatet är att betrakta som i nivå med budget, dock förekommer variationer mellan skolor/rektorsområden. Vasaskolan har fortsatta svårigheter med ekonomin och erhåller strukturstöd (omfördelning av medel inom skolorna i egen regi) för att kompensera för låg beläggningsgrad. Även Fribergaskolan och Mörbyskolan redovisar ett underskott för helåret till följd av färre klasser läsåret 2025/2026 än föregående läsår samt Enebybergs skola till följd av merkostnader i samband med renovering under året. Övriga rektorsområden har ett positivt resultat eller en budget i balans för 2025.

Grundskolornas intäkter avviker positivt mot budget med 12,0 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på erhållna statsbidrag och strukturstöd som ej varit budgeterade. Grundskolornas kostnader avviker negativt mot budget med 11,8 miljoner kronor vilket främst förklaras av högre personalkostnader till följd av de nya avtalen för Sveriges Lärare och Kommunal som innebar en högre löneuppräkningsgrad än budgeterat. Även de erhållna statsbidragen för läromedel och stärkt kunskapsutveckling har medfört högre kostnader.

Danderyds gymnasium redovisar en budget i balans. Såväl intäkter som kostnader har varit 2,8 miljoner kronor högre än budget. På intäktssidan är det främst en följd av högre statsbidrag än budgeterat och på kostnadssidan avser det utöver följdskostnader av erhållna statsbidrag även kostnader i samband med ombyggnation.

Övrig verksamhet egen regi

Redovisat utfall för övrig verksamhet egen regi är en positiv avvikelse med 0,2 miljoner kronor och är en följd av lägre kostnader än budgeterat för enheten för flerspråkighet.

Volym

Utbildningsnämnden (antal)	Budget 2025	Utfall 2025	Avvikelse antal	Avvikelse %	Utfall 2024
Förskola	1 484	1 454	-30	-2%	1 458
Grundskola	4 450	4 372	-78	-2%	4 573
Gymnasium	1 671	1 661	-10	-1%	1 709
Anpassad skola	42	39	-3	-7%	40
Summa antal	7 647	7 526	-121	-2%	7 780

ÅRSREDOVISNING

Siffrorna i tabellen ovan avser det antal i Danderyd folkbokförda barn och elever som utbildningsnämndens hemkommunansvar betalat utbildning för. Dessa barn och elever kan vara inskrivna i såväl fristående som kommunala verksamheter i och utanför hemkommunen. Budgeten för antal barn och elever inom utbildningsnämndens verksamhetsområden är gjorda med utgångspunkt i befolkningsprognosen från mars 2024. Faktiskt antal barn och elever 2025 avviker mot budget med 2 procent. Minskningen av barn och elever jämfört med föregående år är 254 till antalet, vilket motsvarar drygt 3 procent.

Investeringsredovisning

Avsnittet redogör för nämndens investeringar.

Projekt (mnkr)	Budget 2025	Utfall 2025	Avvikelse	Avvikelse %
Inventarier egen regi	3,0	2,7	0,3	9%
Summa Investering helår	3,0	2,7	0,3	9%

Årets investeringsutfall uppgår till 2,7 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 0,3 miljoner kronor. Merparten av investeringarna har gjorts av Enebybergs skola och Danderyds gymnasium och är en följd av de ombyggnationer som gjorts under 2025.

Risker

Avsnittet redogör för risker av väsentlig karaktär fördelat på ekonomiska risker, risker för verksamhet och omvärldsrisker.

Utbildningsnämndens hemkommunansvar

Riskerna består främst i eventuella avvikelser gentemot den befolkningsprognos som används vid budgetarbetet. Budgeten består till största del av kostnader för grundbelopp till förskola, grundskola, gymnasium, anpassad grund- och gymnasieskola samt vuxenutbildning. Beräkningen av antal barn och elever i budget 2026 är baserad på befolkningsprognosen från mars 2025. Budgeterade kostnader beräknas utifrån befolkningsprognosen samt vissa antaganden, exempelvis gällande andel som går på fritids och vilka gymnasieprogram som Danderyds elever går. Det ekonomiska utfallet är kopplat till dessa volymer. Kostnaden per barn/elev varierar mellan cirka 100 000 kronor och 150 000 kronor beroende på ålder och verksamhet. För en elev i den anpassade grund- och gymnasieskolan är den genomsnittliga kostnaden per elev drygt 600 000 kr. Då kostnaden per barn/elev varierar innebär det att även små avvikelser i volym kan ge stora överskott eller underskott mot budget.

Utbildningsnämndens verksamheter i egen regi

Utbildningsnämnden ser en fortsatt risk att inte alla enheter kommer att nå en budget i balans under 2026.

Riskerna för egen regin kommande år består främst av fortsatt minskat barn- och elevunderlag. Grundskola F-6 har under flera år påverkats stort av de demografiska förändringarna och 2026 kommer även innebära utmaningar för förskolorna och högstadieskolorna. 2026 innebär också högre lokalhyror till följd av nödvändiga renoveringar som genomförts eller pågår både för grundskolor och gymnasium.

Budget 2026 utgår från den organisation som gäller vid årets början. Under året kommer två nya resursskolor startas och Stocksundsskolans renovering påbörjas. Detta medför ett mer

effektivt nyttjande av lokaler, vilket är en positiv ekonomisk risk. Det kan också innebära negativ ekonomisk risk då kostnaderna ännu är osäkra. Kevinge förskola flyttar till tillfälliga paviljonger under våren 2026 i väntan på permanent lösning som även det kan få påverkan på lokalkostnaderna.

Större fokus på beredskaps- och säkerhetsarbete riskerar ökade kostnader avseende system, utbildningar och arbetstid. Detta arbete omfattar samtliga verksamheter inom förvaltningen.

Det kommunala ansvaret att tillhandahålla förskola och skola

Kommunen behöver ha en beredskap för att kunna tillhandahålla förskole- och skolplatser för alla Danderyds barn och elever. I de fall då barn och elever står utan utbildningsplats till följd av exempelvis en nedläggning av fristående verksamhet i kommunen så måste den kommunala huvudmannen säkerställa mottagande av barn och elever i sina verksamheter. Kommunens nya hyresmodell har trätt i kraft 2025 och det finns risk för att den påverkar de fristående verksamheterna kommande år. I kombination med avvikelser i befolkningsprognosen ger detta en uppenbar risk för den kommunala huvudmannens möjlighet till långsiktig planering med avseende på både ekonomi och kvalitet i verksamheterna.

Regulatoriska förändringar ger nya förutsättningar

Den pågående läroplansutredningen i Sverige, presenterad i februari 2025 (SOU 2025:19), föreslår flera betydande förändringar för skolan med syfte att stärka undervisningens kvalitet och elevernas kunskapsutveckling. Skolverket har fått i uppdrag att ta fram och remittera förslag till nya läroplaner som ska kunna tillämpas från och med höstterminen 2028.

Mycket kortfattat kommer den nya läroplanen innebära bland annat:

- Tydligare fokus på grundläggande kunskaper

Kursplanerna ska betona grundläggande kunskaper och färdigheter specifika för varje ämne. Inslag av analys och individuellt arbete ska minska till förmån för en mer strukturerad undervisning.

- Förändringar i förskolans läroplan

Kravet på att använda digitala verktyg i förskolan tas bort. Förskollärare får ett tydligare ansvar för att välja arbetssätt och lärverktyg baserat på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

- Tioårig grundskola från 2028

Förskoleklassen upphör som skolform och ersätts av en ny första årskurs i grundskolan. Grundskolan utökas därmed till tio år, med start hösten 2028.

Förändringarna kommer att ställa krav på att lärare i alla skolformer (inklusive förskollärare) anpassar sig till den nya läroplanen och dess innehåll. Det är i skrivande stund inte klart hur implementeringen kommer att ske, vilket eventuellt statligt stöd som kommer att finnas att tillgå, men det som går att förutse är att implementeringen kommer att generera en ökad kostnad i form av tid och arbete för lärare och rektorer. Man behöver avsätta tid för att läsa in sig i de nya styrdokument, förstå hur de ska tolkas och tillämpas och sist men inte minst – leda undervisningen och sätta betyg (senare årskurser) utifrån nya krav och kriterier.

Den tioåriga grundskolan innebär att förskoleklassen upphör som skolform och ersätts av en ny första årskurs i grundskolan, och årskurs 10 blir därmed den avslutade årskursen i den obligatoriska grundskolan. Detta kommer att ha en påverkan på kommunens skolor avseende organisation, pedagogik och ekonomi. Beroende på hur övergångsregler utformas finns det en risk för att personalkostnader kommer att öka och organisationen behöver anpassas utifrån de nya förutsättningarna.

Omvärldsrisker

Enligt SCBs befolkningsframskrivningar förväntas barn i både för- och grundskoleåldern att sjunka i nästan alla kommuner. Det ställer stora krav på kommunerna likväl Danderyd att fortsätta anpassa utbudet av förskole- och skolplatser.

Bilaga

Prestationer och nyckeltal

Se separat bifogad bilaga, ”Prestationer och nyckeltal”.

Verksamhetsuppföljning

Klagomålshantering är inte bara en lagstyrd skyldighet utan även ett viktigt verktyg för huvudmannen att använda med utgångspunkt för utbildningens kvalitet. Om det, via klagomål eller på annat sätt, kommer fram att det finns brister i verksamheter är huvudmannen skyldig att se till att nödvändiga åtgärder vidtas.

Under kalenderåret 2025 har 23 klagomål registrerats på huvudmannanivå. Klagomålen avser förskola, grundskola och gymnasieskola. Den vanligaste typen av klagomål från grundskola och gymnasieskola, som besvarats av bildningsförvaltningen, har främst handlat om skolans eller huvudmannens rutiner eller inre organisation (7 klagomål). Några invånare har kontaktat förvaltningen om upplevd kränkande behandling eller diskriminering i skolan (5 klagomål) eller framfört klagomål på undervisning och särskilt stöd (2 klagomål). För övriga klagomål har det handlat om personalfrågor (2 klagomål), lokaler (2 klagomål) eller övrigt innehåll (3 klagomål). För förskolans del har klagomålen handlat om verksamheten (2 klagomål).